



SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2025. gada 1. aprīlī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Anita Rodiņa, tiesneši Veronika Krūmiņa un Mārtiņš Mits,

kolēģijas sēdē izskatījusi [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 62/2025) un tā papildinājumus (reģ. Nr. D-352-2025 un Nr. D-367-2025),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Civilprocesa likuma 464.¹ panta otrās daļas 2. punktu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. panta pirmajam teikumam un 92. panta pirmajam teikumam;

1.2. apturēt Zemgales apgabaltiesas [datums] sprieduma izpildi lietā Nr. [..].

2. Civilprocesa likuma 464.¹ panta otrās daļas 2. punkts noteic: „Ja kasācijas sūdzība formāli atbilst šā panta pirmajā daļā minētajām prasībām un ja tiesa, kas taisījusi pārsūdzēto spriedumu, nav pieļāvusi šā likuma 452. panta trešās daļas noteikumu pārkāpumu, tiesnešu kolēģija var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību arī šādos gadījumos: [..]

2) izvērtējot kasācijas sūdzībā minētos argumentus, nav acīmredzama pamata uzskatīt, ka pārsūdzētajā spriedumā ietvertais lietas iznākums ir nepareizs

un ka izskatāmajai lietai ir būtiska nozīme vienotas tiesu prakses nodrošināšanā vai tiesību tālākveidošanā.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija vērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;

5) pieteikumā ietvertais juridiskais prasījums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Pieteikuma iesniedzējs jau iepriekš ir vērsies Satversmes tiesā ar saturiski līdzīgu pieteikumu, lūdzot vērtēt apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 91. panta otrajam teikumam un 92. panta pirmajam teikumam (ieteikums Nr. 31/2025). Satversmes tiesas 1. kolēģija 2025. gada 10. martā nolēma atteikties ierosināt lietu pēc minētā pieteikuma, jo tas neatbilda Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkta prasībām (turpmāk – kolēģijas 2025. gada 10. marta lēmums).

Tādēļ kolēģijai, ievērojot Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu, ir jāizvērtē, vai izskatāmajā pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu izklāsts vai juridiskais pamatojums pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Izskatāmajā pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu izklāsts nav mainījies, bet ir precizēts prasījums. Proti, Pieteikuma iesniedzējs vairs nelūdz atzīt apstrīdēto normu par neatbilstošu Satversmes 91. panta otrajam teikumam, bet lūdz vērtēt tās atbilstību vienīgi šā Satversmes panta pirmajam teikumam.

Kolēģijas 2025. gada 10. marta lēmumā jau tika norādīts, ka, vērtējot to, vai apstrīdētā norma atbilst Satversmes 91. pantam, Satversmes tiesa noskaidro: 1) vai un kuras personas (personu grupas) atrodas pēc noteiktiem kritērijiem

salīdzināmos apstākļos; 2) vai apstrīdētā norma paredz vienādu vai atšķirīgu attieksmi pret šīm personām; 3) vai šāda attieksme ir noteikta ar normatīvajos aktos paredzētā kārtībā pieņemtu tiesību normu; 4) vai šāda attieksme ir attaisnojama, proti, vai tai ir objektīvs un saprātīgs pamats. Kolēģija secināja, ka Pieteikuma iesniedzējs ir sniedzis vispārīgus argumentus par to, ka apstrīdētā norma pēc būtības attiecas tikai uz lietas dalībniekiem, kuri ir iesnieguši kasācijas sūdzību, un tieši šo dalībnieku sūdzības visbiežāk skar nepamatoti atteikumi. Tomēr pieteikumā Nr. 31/2025 nebija norādīts, vai un kuras personas (personu grupas) atrodas vienādos un pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos (*sk. kolēģijas 2025. gada 10. marta lēmuma 8.1. punktu*). Izskatāmajā pieteikumā joprojām nav norādīts, vai un kuras personas (personu grupas) atrodas vienādos un pēc noteiktiem kritērijiem salīdzināmos apstākļos. Turklāt tajā nav pamatots arī tas, vai apstrīdētā norma paredz vienādu vai atšķirīgu attieksmi pret šīm personām, vai šāda attieksme ir noteikta ar normatīvajos aktos paredzētā kārtībā pieņemtu tiesību normu un vai šāda attieksme ir attaisnojama.

Kolēģijas 2025. gada 10. marta lēmumā tika secināts, ka pieteikumā Nr. 31/2025 nav sniegts Satversmes tiesas likumam atbilstošs juridiskais pamatojums tam, ka no Satversmes 92. panta izriet prasība kasācijas kārtībā izskatīt visas civillietas, arī tādas, kurās nav acīmredzama pamata uzskatīt, ka pārsūdzētajā spriedumā ietvertais lietas iznākums ir nepareizs un kurām nav būtiskas nozīmes vienotas tiesu prakses nodrošināšanā vai tiesību tālākveidošanā (*sk. kolēģijas 2025. gada 10. marta lēmuma 8.2. punktu*). Arī izskatāmajā pieteikumā šāds Satversmes tiesas likumam atbilstošs juridiskais pamatojums nav sniegts. Ne prasījuma, ne arī iepriekš iesniegtajā pieteikumā norādīto argumentu precizēšana pati par sevi nenozīmē, ka pieteikuma juridiskais pamatojums ir mainījies pēc būtības, ja šīs izmaiņas nenovērš iepriekš kolēģijas lēmumā konstatētos trūkumus. Izskatāmajā pieteikumā nav norādīti tādi jauni apstākļi vai juridiski argumenti, ko Satversmes tiesas kolēģija nebūtu vērtējusi, izskatot iepriekš iesniegto pieteikumu.

Līdz ar to pieteikumā ietvertais faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums pēc būtības nav mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

5. Ievērojot to, ka lieta Satversmes tiesā nav ierosināma, šā lēmuma 1.2. apakšpunktā norādītais lūgums ir atstājams bez izskatīšanas.

Nemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 5. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

1. Atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 62/2025).
2. Atstāt bez izskatīšanas šā lēmuma 1.2. apakšpunktā norādīto lūgumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Anita Rodiņa